

Presented at the DLSU Research Congress 2019
De La Salle University, Manila, Philippines
June 19 to 21, 2019

Estado ng Edukasyong Pansining Biswal sa mga Piling Pamantasan sa Pilipinas

Joseph Reylan Viray¹ Lailanie Gutierrez² Crislie Lumacang-Unabia³ Jun Yang Badie⁴

¹ Polytechnic University of the Philippines-Manila

² De La Salle Lipa

³ Mindanao State University-Iligan Institute of Technology

⁴ Notre Dame of Marbel University

Abstract: Ang kolektibong sanaysay na ito ay nagtatasa sa kalagayan at estado ng edukasyong pansining biswal sa mga piling pamantasan sa Pilipinas. Sakop ng papel ang mga sumusunod na paaralan: Politeknikong Unibersidad ng Pilipinas, De La Salle-Lipa, Mindanao State University-Iligan Institute of Technology, at Notre Dame of Marbel University. Dalawang tanong ang tinangkang sagutin ng papel: Una, ano ang estado ng edukasyong pansining biswal sa mga piling pamantasan sa Pilipinas? Pangalawa, ano-ano ang mga posibleng solusyon sa mga suliranin na nakahahadlang sa patuloy na pag-unlad ng edukasyong pansining biswal? Isinagawa ang panunuring dokumentaryo at pakikipanayam sa mga tagapangasiwa ng sining kultural at pang-akademiko. Upang masagot at matalakay nang lubos ang katanungan, ang mga may-akda ay nagkaroon ng tuon sa dalawang parametro: panloob (pamamahalang pang-akademiko tulad ng pagtatalaga ng guro, paghahanda sa mga kagamitan at kasanayan, at kawalan ng tuon sa edukasyong pansining) at panlabas (suporta mula sa mga institusyong nasa labas ng pamantasan). Sa dulo ng papel, natuklasan ang mga karaniwang suliranin na kinahaharap ng mga pamantasang sakop ng papel-pananaliksik na ito; may mga payak na rekomendasyon ding pinanukala ang papel.

Key Words: edukasyong pansining biswal; PUP; DLS-Lipa; MSU-IIT; NDMU

1. INTRODUKSIYON

Ang Pilipinas ay isa sa mga bansa sa Timog Silangang Asya na may mataas na antas ng literasi. Ayon sa datos, ang bansa ay may 96.3% at pumapangalawa sa Singapore na may 96.8%. Malinaw lamang na ang mga Filipino ay tunay na mapagmahal sa karunungan at edukasyon. Isang katotohanan din na ang pokus ng pagkatuto sa Pilipinas ay sa larangan lamang ng English Communication, Agham, at Matematika. Ang mga parametrong ito ang nananatiling sukatan ng pagkatuto. Sa sanaysay na ito, ginalugad ng mga may-akda ang iba't ibang aspekto ng pagkatuto na nakatuon naman sa sining biswal. Ang mga isyung pansining na nauna nang naging tampok sa mga debate sa kalye, akademya, at mga institusyon kagaya ng Poleismo ni Mideo Cruz, isyu ng pagpili sa National Artists, ang performance art ni Carlos Celdran sa Manila Cathedral, at iba pa ay mga halimbawa lamang ng umuunlad at umuusbong na diskurso sa sining biswal.

Habang papaunlad ang mga ganitong uri ng mga usapin at diskurso ukol sa sining, kinakailangang ang sistema ng edukasyon sa bansa ay sumabay rin upang lubusang maging mulat at malalim ang kamalayan ng mga mamamayan sa mga isyu, teorya, at praktika ng sining. Ito ay upang ang mga diskurso ay lalo pang maging malawak, makabuluhan at mapanghamon. Gayundin, ang pag-unlad ng edukasyong pansining ay isa ring mabisang lunsaran ng pagkatuto sa iba't ibang larang gaya ng pilosopiya, kasaysayan, sosyolohiya, humanidades, at marami pang agham pantao at panlipunan.

Sa ganitong kaligiran, tinangka ng papel na ito na aralin ang mga sumusunod na tanong: Una, ano ang estado ng edukasyong sining biswal sa mga piling pamantasan sa Pilipinas? Pangalawa, ano-ano ang mga posibleng solusyon sa mga suliranin na nakahahadlang sa patuloy na pag-unlad ng edukasyong pansining biswal?

Dahil sa ikli ng panahon upang buuin ang papel, nagtakda lamang ang mga may-akda ng tiyak na hangganan upang lubos na matalakay ang paksa. Apat na pamantasan ang kasama sa pag-aaral na ito. Ito ang mga sumusunod: Politeknikong Unibersidad ng Pilipinas, De La Salle-Lipa, Mindanao State University-Iligan Institute of Technology, at Notre Dame of Marbel University. Masusing pinili ang apat na paaralan upang maging makabuluhan ang resulta at talakay. Ang mga paaralang ito ay siyang situs na ginagalawan mismo at kinalulubluban ng mga may-akda. Tanggap ng papel na ang kalagayan ng edukasyong pansining biswal sa apat na piling paaralan ay hindi sapat upang maging konklusib ang resulta ng papel. Isa lamang itong panimulang pagbasa at pag-aaral na

maaaring maging lunsaran ng isang mas malaki at malawak na pag-aaral sa hinaharap.

2. METODOLOHIYA

Isinagawa ang panunuring dokumentaryo at pakikipanayam sa mga tagapangasiwa ng sining kultural at pang-akademiko sa piling apat na pamantasan. Upang masagot at matalakay nang lubos ang katanungan, ang mga may-akda ay nagkaroon ng tuon sa dalawang parametro: panloob (pamamahaling pang-akademiko tulad ng pagtatalaga ng guro, paghahanda sa mga kagamitan at kasanayan, at kawalan ng tuon sa edukasyong pansining) at panlabas (suporta mula sa mga institusyong nasa labas ng pamantasan).

3. PAGTALAKAY

Ang mga sumusunod na kaso (case studies) ay tumutukoy sa kalagayan ng edukasyong pansining biswal. Tunguhin ng pag-aaral at sanaysay na magbigay-linaw sa ilang mga isyu na kinakaharap ng mga piling pamantasan upang magkaroon ng isang malawak at matalinong pang-unawa sa edukasyong pansining biswal.

Politeknikong Unibersidad ng Pilipinas: Ang Metapora ng Dukhang Artista

Ang PUP, kagaya marahil ng mga pampublikong pamantasan at kolehiyo ay dumadaan sa isang paglalakbay upang magkaroon ng isang malakas na programa para sa pagpapaunlad ng edukasyong sining biswal. Ngunit sa kasalukuyang kalagayan nito, ang PUP ay humaharap sa mga suliraning panloob at panlabas. Ilan sa mga suliraning panloob ay ang mga sumusunod: kakulangan ng kasanayan ng mga guro; pagtatalaga ng mga gurong walang alam sa asignatura dahil sa ekonomiya at pinansyal na dahilan; ang pagtanggap ng mga estudyante sa sitwasyon dahil sa kanilang pagnanasa na makatapos at agarang makatulong sa pamilya; at ang kawalan ng interes ng mga administrador upang payabungin ang kultura at sining biswal. Ilan naman sa mga salik na panlabas ay ang mga sumusunod: kakulangan ng suporta ng mga panlabas ng stakeholders; at ang burukrasyang nagpapahirap sa PUP upang lubos nitong mapalakas ang mga programang pinopondohan ng mga institusyong pribado at pampubliko.

Hindi naman maaaring pasubalian ang naging positibong epekto ng programa ng National Museum na buksan ang pinto nito sa mga estudyanteng mahihirap gaya ng mga mag-aaral ng PUP. Malaking tulong din ang teknolohiya upang

magkaroon ng dagdag na kaalaman ang mga mag-aaral liban sa kanilang matututuhan mula sa kanilang mga guro.

Ang PUP ay kinakailangang tumugon sa mga suliraning nabanggit upang mapalakas ang edukasyong pansining biswal. Halimbawa, maaaring magkaroon ng mga programang scholarship (sa labas man o sa loob ng bansa) upang magkaroon ng mga digring lapat sa pangangailangan ng mga asignaturang Humanities at Art Appreciation. Kailangan ding irebyu ng PUP ang loading policies upang mabawasan ang negatibong epekto sa kamalayan at pagkatuto ng mga mag-aaral. Kinakailangan din na maging bukas ang PUP sa pagtatatag ng School of Fine Arts upang mas lalong maipakita ng pamantasan ang kanyang pagpapahalaga sa sining biswal. Ang mga administrador, kawani at mga guro ng PUP ay kailangang magkaroon ng pagpapahalaga sa sining ng bansa.

DLS-Lipa: Isang Malayang Paaralan para sa Malayang Artista

Isang napakalaking pribilehiyo para sa mga mag-aaral ng De La Salle Lipa ang maging lantad sa iba't ibang anyo ng sining kung kaya't mulat sila sa larangang ito. Malaki ang naitulong ng iba't ibang gawain ng iba-ibang opisina sa kamalayan at kakayahan ng mga mag-aaral tulad ng Culture and Arts, Academic Council partikular sa departamento na naghahawak ng mga asignaturang may kaugnayan sa sining at Student Activities. Gayundin, malaking tulong sa mga mag-aaral ang suportang nagmumula sa pamilya sapagkat natutustusan ang pinansyal na pangangailangan ng mga mag-aaral hinggil sa mga gawain kaugnay ng sining.

Ang paaralan sa kasalukuyan ay wala pa ring kurso ng Fine Arts sa kolehiyo. Subalit sa lumang kurikulum na ginagamit na lamang hanggang sa kasalukuyang semestre, itinuturo ang ARTSOCS sa kolehiyo bilang bahagi ng General Education (GE). Sa bagong kurikulum, ito ay magiging Art Appreciation (ARTAPRE) na kukuhanin ng lahat ng mga mag-aaral sa kolehiyo bilang bahagi ng GE. Gayundin, itinuturo naman sa senior high school ang Philippine Contemporary Arts From The Region (SHSArtsCom) bilang core subject.

Katulad ng ibang paaralan, ang De La Salle Lipa ay dumarating din sa pagharap sa hamon sa ilang isyu kaugnay ng sining. Isang konkretong halimbawa nito ay ang kakulangan ng pagsasanay (training) sa pagtuturo ng sining ng mga gurong nagtuturo ng Philippine Contemporary Arts From The Region (SHSARTSCOM) sa Senior Hayskul na dating itinuturo sa kolehiyo bilang bahagi ng departamento ng Humanidades; gayundin sa kaso ng pagtuturo ng ARTSOCS sa kolehiyo. Ang mga guro ay nabibigyan ng load sa mga nasabing asignatura bilang pagpupuno sa bilang ng loading ng isang guro mula sa ibang departamento kahit na walang lubos na kaalaman at kasanayan sa nasabing asignatura.

MSU-IIT: Lunduyan sa Pagpapayaman ng Kalinangang Mindanao

Ipinagmamalaki ng MSU-Iligan Institute of Technology ang pagbibigay-halaga sa sining bilang pangunahing pamantasan sa hilagang Mindanao. Bahagi ng mandato ng pamantasan na magiging lunduyan ng karunungan mag-aangat sa kulturang Mindanaoan tungo sa lokal na espasyo ng lipunang Pilipino. Maliban sa pagpapahalaga nito bilang isang pamantasang nagpapahusay ng agham at siyensya, bisyon nito ang paghulma ng mga mag-aaral na may holistikong pag-unlad sa sarili. Kaugnay nito, binibigyan ng pantay na pagpapahalaga ang lahat ng larangang tutulong sa isang mag-aaral na magtatapos sa MSU-IIT.

Ngunit, sa kabila ng pamamayagpag ng MSU-IIT sa agham at teknolohiya, literari at sining ng pagtatanghal na nakapaglikom pa ng pondo para sa higit na ikauunlad at igagaling ng pagpapahalagang pansining at agham panlipunan ng pamantasan mapapansing isa sa hindi gaanong nabibigyan ng pansin ang larangan ng sining biswal. Bagaman may mga fakulti na nagtuturo ng Humanities at Art Appreciation ng pamantasan malaking salik ang pagkakaroon ng eksposyur ng mga mag-aaral na hindi lamang nababasa sa mga aklat. Limitado ang espasyo ng mga eksibit at higit lalo ang kaalaman ng IITian's sa ganitong uri ng sining. Idagdag pa, ang Lungsod Iligan ay walang kinikilalang museo na paglalagyan ng mga natatanging gawa ng mga manlilikhang Iliganon.

Marist University sa Land of Dreamweavers: Patuloy sa Paghahabi ng Kasaysayan at Sining

Bilang kauna-unahang unibersidad sa Lungsod Koronadal sa Lalawigan ng Timog Cotabato at kauna-unahang Marist University sa buong bansa, patuloy na nagpupunyagi at gumagawa ng kasaysayan ang NDMU. Naging mas malay at replektibo sa mahahalagang gampanin sa pagtugon sa mga pagbabago at pangangailangan ng iba't ibang komunidad at sa pagsasagawa sa mga tungkulin bilang aktibong kasapi sa proseso ng mismong pag-unlad at pagbabago.

Bilang namumukod-tanging pamantasan sa siyudad at sa buong rehiyon, mahalaga at magandang tutukan din ng pamantasan ang larang ng sining bilang lunduyan at lunsaran sa pagpapayaman ng kaisipan o ideya, inobasyon, at eksperimentasyon ng mga mag-aaral, pagpapayabong ng identidad at pag-uswag ng kultura ng South Cotabatenos, tri-people ng lalawigan, at ng mga Mindanaoan sa pangkalahatan. Isang halimbawa nito ang pagsasanay ng mga guro sa sining, pagkakaroon ng museo at organisasyong pangmag-aaral sa sining biswal, pagbubukas ng edukasyong pansining na hindi lamang nakalimita sa pangangailangan ng asignaturang Pagpapahalang Sining, at maging ng pagbubukas ng mga kursong may kinalaman sa humanidades.

4. KONKLUSYON

Una, ang mga suliranin na nasa kontrol ng pamunuan ng mga pamantasan ay ang mga sumusunod: kakulangan ng kasanayan ng mga guro; pagtatalaga ng mga gurong walang alam sa asignatura dahil sa ekonomiya at pinansyal na dahilan; ang pagtanggap ng mga estudyante sa sitwasyon dahil sa kanilang pagnanasa na makatapos at agarang makatulong sa pamilya; at ang kawalan ng interes ng mga administrador upang payabungin ang kultura at sining biswal. Ilan naman sa mga salik na panlabas ay ang mga sumusunod: kakulangan ng suporta ng mga panlabas ng stakeholders; at ang burukrasyang

Pangatlo, ang mga pribadong institusyon ay kailangan ding makiambag upang umunlad ang kultura at sining sa bansa. Ang mga mahahalagang inisyatiba na naglalayong mag-aangat sa estado ng edukasyong sining biswal ay kailangang suportahan ng mga pribadong institusyon. Ang ugnayan ng pribado at publikong mga organisasyon tungo sa ikalalakas at ikatatatag ng sining at kultura ay kinakailangan pag-ibayuhin. Ito ay isang kumpirmasyon ng mga binitawang mga salita ni Alice Guillermo sa isang sanaysay: "For art to flourish in a society, it needs a support system. Art is produced and disseminated through institutions and bodies which constitute its support system. Among these are the academe, community organizations, the museums, the galleries, cultural organizations, religious entities, mass media, and the art market."

5. PASASALAMAT

Taos-pusong pasasalamat kay Dr. Ernesto Carandang II, tagapangulo ng Departamento ng Filipino at aming propesor sa klaseng Mga Sining sa Bansa sa pagpapataas ng aming antas ng kahusayan at kamalayan sa mga sining at kulturang Pilipino.

Pasasalamat din sa mga tagapangasiwa at direktor para sa Sining at Kultura mula sa apat na pamantasan na nagbahagi ng kaalaman at panahon para sa pakikipanayam.

Pagpupugay sa sining at kulturang Pilipino!

6. SANGGUNIAN

Arrogante, Jose A. (2002). Pagpapahalagang Sining sa Filipino (Pinta at Literatura, Sayaw at Musika, atb...). National Bookstore: Navotas, Metro Manila.

Contemporary Philippine Culture (Selected Papers on Arts Education). (1998). The Japan

nagpapahirap sa pamantasan upang lubos nitong mapalakas ang mga programang pinopondohan ng mga institusyong pribado at pampubliko.

Pangalawa, mahalaga ang suporta ng pamahalaan upang ang edukasyong pansining biswal ay lalo pang yumabong at umunlad. Ang pamahalaan ay hindi lamang tutuon sa pangangailangan ng mga pampublikong institusyon at pamantasan, kailangan din nitong ipakita ang suporta sa mga pribadong pamantasan. Ang direksiyon ng edukasyong pansining ay kinakailangan ding bigyan ng malinaw na direksiyon sa pamamagitan ng mga konkretong programa, batas at polisiya na tutugon sa mga suliraning kinahaharap ng edukasyong pansining at kultura.

Foundation: Manila Office, Philippines.

De La Salle Lipa.

http://www.dlsl.edu.ph/about_dlsl/de-la-salle-lipa/history/

Mindanao State University.

https://www.msuiit.edu.ph/about/facts/history_v.php

Notre Dame of Marbel University.

<http://www.ndmu.edu.ph/index.php/history/>

Polytechnic University of the Philippines.

<https://www.pup.edu.ph/about/history>

UNESCO Institute for Statistics, Unesco eAtlas

Literac. (2017). Kuha sa

<https://tellmaps.com/uisliteracy/#!/tellmap/601865091>

<https://www.cbsnews.com/pictures/catholic-ire-versus-art/3/>

<https://www.rappler.com/newsbreak/61397-looking-back-national-artist-awards-controversies>

<https://news.abs-cbn.com/lifestyle/01/28/13/celdran-found-guilty-offending-religious-feelings>
PANAYAM

Baun, Nelson S. Propesor. Polytechnic University of the Philippines. Pebrero 21, 2019.

Emradura, Ian. Propesor. Arts and Humanities. Mindanao State University-Iligan Institute of Technology. Pebrero 22, 2019.

Eugenio, Pacelli. Dating Direktor. University for Culture and the Arts. Polytechnic University of the Philippines. Pebrero 21, 2019.

Fernandez, Steven Patrick P. Direktor. Cultural Development Office. Mindanao State University- Iligan Institute of Technology. Pebrero 4, 2019.

Friales, Wilter C. Direktor. Culture and Arts. Notre Dame of Marbel University. Enero 25, 2019.

Mendoza, Jane. Propesor. Polytechnic University of the Philippines. Pebrero 21, 2019.

Palma, Joan P. Pangalawang Pangulong Pang-akademiko. Notre Dame of Marbel University. Enero 25, 2019.

Pinalas, Joey. Tagapangulo. Department of Humanities and Philosophy. Polytechnic University of the Philippines. Pebrero 21, 2019.